

Huldrych Zwingli

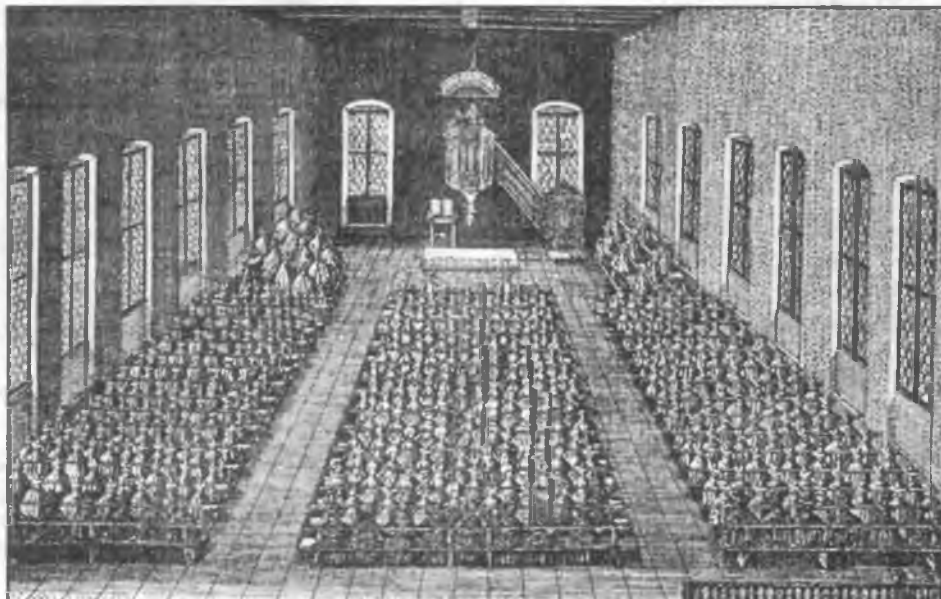
Kitartás és állhatatosság a jóságban

Máté 10:22

Mivel a képek, oltárok és más tárgyak eltávolításának idején a győzelmes igazság érdekel titeket, hasznosnak tűnik, hogy elindulásunk előtt beszéljek a jóságban való kitartásról és állhatatosságról. E témával kapcsolatban tudnotok kell, hogy a kitartás olyan erény, ami nélkül semmit sem lehet elérni. Amikor ez hiányzik, akkor a férfiakat nőknek tekintik, akik sem nem kegyesek, sem nem hűségesek; valóban, senki sem lehet kegyes vagy hűséges a kitartás nélkül. Sem a haza, sem az otthon nem állhat fenn nélküle; lényegében semmi sem maradhat mentes a szegytől és gyalázattól, ahol ez nem létezik. Mint ahogy minden erény képmutatás istenfélelem és hit nélkül, ugyanúgy el kell mondanunk, hogy nem magunkban látjuk ennek a kitartásnak az eredetét, hanem Istenben, akiben ellenállhatatlannul vágyakozunk ennek megőrzésére.

Ezért úgy találjuk, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus szavakkal és tettekkel tanította és mutatta be a kitartást. Állhatatos maradt egészen a kereszthaláláig, jóllehet igaz, hogy embersége miatt valahogy nem nagyon akart meghalni. Sem nem állította le, sem nem gyengítette megjegyzéseit ellenfelei makacosságáról, még ha alkalmilag vissza is tartotta magát addig, amíg el nem jött az órája. Ezért így oktattott minket: „*aki mindvégig kitart, az üdvözül*” (Mt 10:22). Ezekon a szavakon azt értette, hogy az embernek nem szabad kételkednie; aki csak Isten akarata és Igéje szerint él, gondolkodik és vallást tesz, annak üldözést kell átélnie, bajokon kell keresztülmennie, és szomorúság szakad rá. Mégis, ezek legyőzhető türelemmel, ami nem szegyenit meg. A pogányok is mondják: „*Ferendo vincitur fortuna*”, vagyis „az embernek le kell győznie és ki kell védenie a szerencsétlenséget türelemmel és kitartással”. Azt tanítja Ezékiel próféta, hogy a kegyes igazsága többé nem számítódik be, ha elesik (Ez 3:20). Azt mondja az Úr, hogy senki sem bölcs, aki nem ül le és nem számítja ki a költséget, mielőtt

építeni kezdene; ez azért szükséges, hogy mielőtt az ügyet befejezi, ne csúfolják ezekkel a szavakkal: „*Nézzétek, ez az ember elkezdte az építést, és nem tudta befejezni!*” Úgyszintén, egyetlen király sem kezd háborúba, aki először nem méri föl, hogy hány katonája van az ellenség ellen (Lk 14:28-32). „*Aki csak az eke szarvára veti a kezét és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára*” (Lk 9:62), vagyis a prédikálás tiszttségére.

Istentisztelet a steini református templomban a 17. században. A templom tipikusan egyszerű, dísz nélküli épület, felszerelése is a legszükségesebbekre korlátozódik. Úrvacsoraasztalon és szószéken kívül bibliaállvány található benne.

Ki volt kitartóbb Mózesnél, akit Izrael gyermekei olyan sokszor megvetettek, olyan gyakran támadtak?! De senki sem tudta kibillenteni abból a csöndes szándékából, hogy jót tesz a népet. Mihelyt úgy tűnt, hogy maga Isten is ellenük volt, könyörgött, hogy először őt eméssze meg, és azután a népet (4Móz 11:15). Ezért, ahogy a Zsidókhoz írt levél 3:5 mondja, joggal nevezték

őt Isten háza szolgájának minden más háziszolga előtt. Milyen kitartó ember volt az, aki a negyvenedik évben sem hátrált meg, sem nem alkudott meg, hogy bármi olyat tegyen vagy megengedjen a barátság kedvéért, ami istenellenes és a közös jóval ellentétes.

Már negyven éve panaszkodunk a szenvedések miatt, miután felnőttünk, de ő kitartóan elhordozta az ilyen bajokat negyven éven át; valóban, így öregedett meg, míg végül meghalt. Dávid csaknem tizennégy éven át menekült, miután először Sámuel királlyá kente, mialatt nem uralkodott, kivéve néhány hebróni évet. De sem szegénység, sem szerencsétlenség nem vihette őt olyan helyre, ahol nem hitt volna Istenben, és megvetette volna a királyságot, vagy gonoszt tett volna Saulnak, még ha veszélytelenül megtehetette volna is, de ragaszkodott a jóság és béke céljához olyan kegyességgel és egyenességgel, ami nagy példájává lett előttünk a kitartásnak. A római Cornelius Scipio még olyan fiatal volt, hogy nem vehették be a Tanácsba. Mégis, amikor a Hannibal elleni

csatát Cannae-nál elvesztették, a nemesek, akik onnan érkeztek, tanácsot tartottak, hogy miként hagyhatnák el Itáliát és menekülhetnének a tengerre. Scipio egy elhatározásra jutott. Felhatalmazás nélkül találkozott többekkel a Tanácsban, elővette kardját, és kényszerítette őket az esküre, hogy nem hagyják el Itáliát és Rómát, az otthonukat, hanem védelmezik. Halálig kitartást tanúsított mindenben. Röviden, semmi erény nem erény, ha nem kitartással viszik véghez.

Most, amikor bölcsességeitek és szereteteitek támadja a bálványimádó misevezetés külsőségeit és más tárgyakat, nem szükséges tanácskoznatok, sem másra támaszkodnotok, mint a kitartásra. Mert mindenekelőtt mi, akik korán megismertük Isten ígését, feltételezzük, hogy nagyszerűen tesznek, miközben ezt mondják: „Először is az embernek el kell távolítania szívéből a bálványokat, és aztán a szeme előtti helyekről.” Félig igazuk van. Bizonyára senki sem távolítja el külsőképpen azt, amit nem távolított el szívéből. Biztosítlak titeket, hogy mindazoknak, akik tudják, hogy szeretik kis bálványait: nem szeretnék elviselni, hogy lényüket megérintsék. Azonban, ha nem szomorkodnak, amikor a bálványokat feldarabolják tüzelőnek, ez annak a jele, hogy nem sajnálkoznak elvesztésük miatt. Nyilvánvalóan már eltávolították a szívéből. Ezért az okosak azért beszélnek, mert valami különlegeset akarnak. Azt mondani, hogy nem szabad eltávolítani azokat, amíg bárkit is megbánt, és azok ki nem jönnek minden ember szívéből ugyanaz, mintha azt mondanánk, hogy Krisztus tévedett, amikor felforgatta a székeket és pénzváltó asztalokat, és kiűzte a pénzváltókat ostarával (Jn 1:14–16). Még nem kaptak oktatást a szívében, hogy ezek helytelenek. Ezt mondták neki: „Milyen jelt mutatsz nekünk, hogy jogod van ezeket tenni?” Krisztus változatlanul hagyhatta volna a helyzetet, amíg mindnyájukat ki nem oktatták.

Másrészt sok ellenfelünk van, akik sem hallani nem akarják, sem nem fogadják el Isten ígését. Ez a két típus még sok feladatot ró rátok, mert rendszerint nem hiányzik belőlük a ravaszság, és mint ilyenek, új aggodalmakat és fenyegetéseket okoznak mindennap. Azonban Krisztus szava szerint nem kell félnetek tőlük, mert ő legyőzte a világot (Jn 16:33). Ezért jól megfigyelhetjük, hogy ők hatalmában vannak, mivel győzelmessé tesz minket minden időre. Senki se gondolja, hogy nem kell vigyázni és óvakodni állandóan; sőt, maga Krisztus szólít fel mindnyájunkat a vigyázatra! Azonban, örömmel mondom nektek előre, hogy Isten megengedi, hogy ilyen veszélyekkel találkozzatok, mert meglátjátok, hogy hatalmasan munkálkodik értetek és megvéd titeket. Ezért, amikor a veszélyek jönnek, ne ijedjétek meg! Mert Isten engedi rátok a próbákat és nyomorúságokat úgy, hogy egyedül Istennek adjatok dicsőséget, még jobban felismerve biztosan megérkező segítségét. Megtart benneteket. Mert meglátjátok pontosan, hogy minden egyedül tőle származik, és hogy ő kétségtelenül megsegít minket.

Most azonban egyesek azt mondják, hogy könnyű nektek kitartóvá lennetek, mert vannak őseitek, akik nem engednek titeket tévedésbe esni. Még sohasem láttam Isten munkáját folyamatában úgy, hogy Isten ne vitte volna jó véghez az ő kegyelmével és hatalmával. Itt fekszenek az oltárok és bálványok a templomban! (A prédikációt ott tartotta, ahol az előző estén a képeket a padlóra dobálták és az oltárt összetörték.) Aki csak rémülködik emiatt, jöllehet nem lelkiismerete alapján, meg kell látnia most, hogy a bálványok

érték-e valamit vagy nem. A szemetet és a semmiséget el kell takarítani, hogy az a felmérhetetlen pénzüsszeget, amit másoknak adtatok a bálványimádásra és ostoba tettekre, ettől kezdve Isten élő képmására fordítsátok. (Ezen Zwingli a szegényeket értette.) Vannak vitatkozó beállítottágú emberck, akik panaszkodnak a bálványok eltörlése miatt, még ha most már nyilvánosan látják is, hogy semmi szentség nincs bennük – csak romló tárgyak, és összetörnek, mint bármilyen más fadarab vagy kő. Itt fekszik az egyik letört fejjel, és ott van egy másik kar nélkül. Nos, ha lefejezem vagy megcsonkítom a szenteket, akik Istennél vannak, akkor megsérülnek, mint a bálványok, és ha lenne erejük, akkor nem engednék meg az embereknek, hogy élve elhagyják e helyet.

Oktatnom is kell titeket ebben a kérdésben: a vitatkozások nem segítik azok lelkét, akik vitatkozó természetűek vagy gyengék. Mert a vitákkal semmi nem változik meg, de az egyik oldalnak rendszerint tévednie kell. Amikor ezek ugyanolyan bátrak, mint azok, akiknél a ténylegesen igazság van, ez vigasztalja azokat, akik igyekeznek vitázni, és a gyengét még gyengébbé teszi. Azonban, ahol megvan a jól megalapozott állhatatos lélek, az elfogadja az igazságot, akárhonnán is érkezik. Látja óráról órára, milyen az igazság színe és milyen nem, és boldogan követi az igazságot. Ennek megfelelően szeret gyönyörködni benne és élvezni az igazságot, mintha ő vagy másvalaki egyedül vagy együttesen prófétálni tudnának. Ezért ha valaki mindezzel megsérül, akkor ne haragudjék meg. A vita úgy történik, hogy akik készek vitázni, jöllehet nem bátortalan természetűek, nem mernek az igazság ellen szólni. A keresztyén közösség és kormányzat olyan helyzetbe jutott, hogy isteni módon és becsületesen, tévedésmentesen és tántoríthatatlanul működhet. Megkaptátok az istenfélő, kegyes, tanult teológusokat és prédikátorokat. Figyeljétek rájuk buzgón, amint kifejtik az isteni ígéreteket vagy figyelmeztetéseket! Ezért szívetek állandóan biztonságban marad minden cselekedetben és tettben Isten ígéje szerint, és nem estek tévedésbe.

Ismerjétek fel itt a Krisztustól kapott szabadságot! Álljatok meg kitartóan, ahogy Pál írja a Galaták 5:1-ben, és ne engedjétek megterhelni magatokat többé a rabszolgaság vagy szolgáltság igájával! Tudjátok meg, hogy milyen sok elnyomást szenvedtünk lelkiismeretünkben, mert az egyik hamis vigasztalástól a másikig, az egyik szobortól a másikig vezettek. Ezek csak leterhelték a lelkiismeretet. Nem vigasztaltak és nem szabadítottak meg. Azonban most már látjátok, milyen szabadságotok és vigasztalásotok van annak felismerésében és abban a bizodalomban, hogy az egyedüli Istenre néztek Jézus Krisztus, az ő egyszülött Fia által. Soha ne engedjétek eltávolítani szíveteket a szabadságtól és megváltástól!

Itt nagyobb bátorságra van szükség, mint bármilyen más kérdésben. Ősatyáink (Istennek hála!) mindig bátran és kitartóan védelmére keltek a fizikai szabadságnak. Így kell nektek sokkal inkább állhatatosan kiállni azokban, amelyek szabaddá teszik lelkiismeretünket és örökké örvendezővé, hogy Isten, aki megvilágosítja és vezeti akaratosokat, drága felebarátaitokat is vezesse, és engedje nekünk, hogy jobban megvilágosodjunk, mint ezelőtt. Isten, aki teremtett és megváltott minket, adja meg nekünk és nekik! Ámen.